

SBNL
Natuurfonds

Stichting SBNL Natuurfonds

Bestuurlijk jaarverslag 2022

1 Uitvoering kerntaken

SBNL Natuurfonds verwerft en beheert haar fondsen om daaruit particuliere eigenaren en beheerders financieel te kunnen ondersteunen bij hun projecten op het gebied van biodiversiteit, natuur- en landschapsbeheer.

Verspreid over Nederland bezitten wij een aantal eigen natuurterreinen. Het beheer van deze terreinen wordt naar wensen van de schenker(s) en hun eigen aard en specifieke natuur- en landschapswaarden beheerd. Daarbij is duurzame benutting ('wise use') in de vorm van jagen, vissen, weidevogelbescherming of hout oogsten mogelijk, mits de natuur- en landschapswaarden van het gebied niet wordt geschaad.

SBNL Natuurfonds werkt aan bewustwording van natuur en landschap. Dat doen we door de prachtige verhalen te vertellen over bijzondere bomen in de relatie tot de leefomgeving van mensen in de Boom van het Jaar verkiezing. En we delen onze kennis over natuur- en landschapsbeheer via social media, onze nieuwsbrief en website en ons kwartaalblad Mijn Natuur, waarin we in elk nummer proberen aansprekende onderwerpen aan te snijden. Maar het liefst laten we mensen buiten écht ervaren wat natuur- en landschapsbeheer is. Dat doen we door excursies te organiseren in onze eigen natuurgebieden en door op onze jaarlijkse donateursdag deskundigen onze donateurs mee te laten nemen het veld in.

We werken aan maatschappelijk draagvlak door zo veel mogelijk donateurs en enthousiaste vrijwilligers aan ons te binden en ze de mogelijkheid te geven bij te kunnen dragen in geld of in tijd.

2 Ondersteuning particulier natuur- en landschapsbeheer

2.1 Van Hemert tot Dingshof-Coldewey Fonds

In 2022 ontvingen we dertien aanvragen. Op advies van de Uitkeringscommissie werd ruim € 104.000 toegezegd aan negen van de dertien projecten van particuliere initiatiefnemers in 2022.

Het bestuur nam het advies van de uitkeringscommissie integraal over.

2.2 Fonds West Gelderland

In 2022 zijn er van de acht projectaanvragen aan zes projecten geheel of gedeeltelijk bijdragen toegezegd. Van de beschikbare fondsmiddelen is € 17.000 toegezegd.

Het bedrag dat voor uitkering beschikbaar is komt tot stand via een periodieke schenking t.b.v. dit fonds.

2.3 Stichting Landschap Behoud Overijssel

Stichting Landschap Behoud Overijssel ondersteunde in 2022 met € 15.000 drie projecten met elk een toezegging van € 5.000 onder vleugels van het Van Hemert Fonds en Fonds West Gelderland.

- 2.4 Nora Croin Michielsens Fonds / Bijdrage H.J.E. Van Beuningen**
Van de vier aanvragen zijn twee projecten door de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek voor honorering voorgesteld aan het bestuur, een voor €20.000 en een voor € 30.000. Dit voorstel heeft het bestuur overgenomen. Deze projecten worden gefinancierd vanuit de H.J.E van Beuningenbijdrage.
- 2.5 Fonds De Eik**
In 2022 zijn er geen toekenningen gedaan.
- 2.6 Bijdrage H.J.E. van Beuningen**
Van de projectaanvragen voor wetenschappelijk onderzoek uit het Nora Croin Michielsens Fonds ondersteunt het Elise Mathilde Fonds uit de H.J.E. van Beuningenbijdrage twee projecten voor een totaalbedrag van € 50.000.
- 2.7 Brabantfonds**
In 2022 zijn geen uitkeringen gedaan uit dit fonds.
- 2.8 Cartouchefonds**
In 2022 zijn geen uitkeringen gedaan uit dit fonds.
- 2.9 Aardhuisfonds**
In 2022 zijn geen uitkeringen gedaan uit dit fonds.
- 2.10 Weidevogelfonds**
In 2022 zijn geen uitkeringen gedaan uit dit fonds.
- 2.11 Drenthefonds**
In 2022 zijn er geen uitkeringen verstrekt uit dit fonds.

3 Fondswerving

3.1 Giften en legaten

- In 2022 werden wij verblijd met de nalatenschap van de heer Bonk. Als voorschot op het definitieve bedrag, ontvingen we €1.000.000. Tot de nalatenschap behoort ook ca. 8 ha in de provincie Utrecht.
- Diverse donateurs hebben hun jaarlijkse bijdrage verhoogd.
- Daarnaast ontvingen we van Stichting Groenling en Stichting Thurkownfonds respectievelijk € 5.000 en € 2.000.
- Via particuliere (periodieke) giften ontvingen wij nog € 1.200.
- Voor Fonds De Eik is in 2022 een bedrag van € 5.650 ontvangen.

3.2 Aanpassing strategie SBNL Natuurfonds

Eind 2021 is door het bestuur en directie de eerste aanzet gegeven om te komen tot een strategie-aanpassing die de activiteiten van SBNL Natuurfonds de komende decennia bepaalt. Deze strategie is in 2022 verder uitgewerkt en de pilotfase van onze campagne Natuur om de Hoek is in november 2022 gestart.

SBNL Natuurfonds positioneert zich als landelijk fonds dat projecten in het landelijk gebied (60% van Nederland) financieel ondersteunt. Met deze projecten, geïnitieerd door agrariërs en andere particuliere landeigenaren en -beheerders worden de natuur- en landschapswaarden en biodiversiteit in het landelijk gebied vergroot.

En dat is hard nodig, want in tegenstelling tot de 20% ‘beschermde natuur’, is het landelijk gebied in het natuurbeleid van de overheid amper meegenomen. Ook wordt er weinig geld voor natuurbeleid in het landelijk gebied uitgetrokken, daar waar de beschermde natuur jaarlijks alleen al aan overheids gelden tientallen miljoenen ontvangt.

Met onze langjarige campagne Natuur om de Hoek richten ons op het werven van gelden, waarmee we projecten voor particuliere landeigenaren en beheerders ondersteunen. Op het platform Natuur om de Hoek zijn alle projecten te vinden en kunnen gebruikers, inwoners en bezoekers van het landelijk gebied bijdragen aan de natuur in hun eigen omgeving (‘om de hoek’). Door de lokale fondsenwerving per project draagt deze strategie ook bij aan bewustwording over natuur- en landschapsbeheer.

Met de campagne Natuur om de Hoek werken we aan een landelijk dekkend netwerk dat gebiedsgericht projecten ondersteunt in het landelijk gebied.

4 Beheer eigen terreinen

Eind 2022 bedraagt het areaal aan eigen terreinen na het verkrijgen van 8 ha uit de erfenis Bonk ongeveer 335 ha. Naast het beheer van deze eigen terreinen begeleidt SBNL Natuurfonds ook het beheer van enkele natuurterreinen en landschapselementen voor de gemeenten Eijsden-Margraten en Bernheze en van de Stichting IJssellandschap. In 2023 wordt dit beheer naar verwachting voortgezet en uitgebreid.

In 2022 werd de 2e van de tien tranches van € 50.000 ontvangen van de firma Groenleven voor het drijvend zonnepark op de Uivermeertjes, waarvan SBNL Natuurfonds het erfpachtrecht heeft.

De volledige planvorming rond de dijkverzwaring langs de Waal duurt langer dan gepland, waardoor ook de werkzaamheden voor het SBNL Natuurfonds-terrein Cropsche Waard zijn uitgesteld. We hebben voor een deel van de agrarische percelen een functiewijziging naar natuur ingediend. Omdat de inrichting van het terrein met de werkzaamheden in het dijkverzwaringproject wordt gecombineerd, vindt de inrichting van het terrein plaats begin 2023. In 2022 is 90% van de inrichtingssubsidie ontvangen, na de verantwoording wordt de resterende 10% ontvangen.

5 Donateurs en Mijn Natuur

Eind 2022 heeft SBNL Natuurfonds 1.560 donateurs. Ten opzichte van 2021 is dit een lichte daling. We hebben 423 betalende abonnees op Mijn Natuur.

In 2022 is gestart met de professionalisering van ons CRM systeem en donateursadministratie. Dit geeft ons de mogelijkheden op een meer structurele en effectieve manier de relatie met onze donateurs te onderhouden en te verdiepen.

Op landgoed Roggebotstaete in Flevoland vond na de coronatijd weer de 1^e fysieke donateursdag plaats. Met een heerlijke lunch en twee interessante rondleidingen was de bijeenkomst zeer geslaagd.

Via ons kwartaalblad Mijn Natuur informeren we onze donateurs, abonnees en overige geïnteresseerde lezers over onze visie op natuur- en landschapsbeheer. We doen verslag van de toekenningen aan projecten vanuit onze Fondsen en we delen verhalen over de voortgang en resultaten van de eerder door SBNL Natuurfonds ondersteunde projecten.

Als fondsenbeheerder en als promotor van particulier en agrarisch natuurbeheer blijft SBNL Natuurfonds interessant voor particuliere land(goed)eigenaren en de Agrarische Natuurverenigingen (ANV's) in ons land.

6 Boom van het Jaar

2022 was een lustrumjaar voor de Boom van het Jaar. Want voor de 5^e keer organiseerde SBNL Natuurfonds deze verkiezing, die ten doel heeft om mensen te betrekken bij de natuur en bewust te maken van de relatie tussen mens en natuur. En het werd een gedenkwaardige editie! Want nog nooit brachten zóveel mensen hun stem uit op hun boom: 36.693 stemmers maakten de Utrechtse Markiezen-eik de Boom van het Jaar 2022.

De investering in het communicatienetwerk levert steeds meer op voor de naamsbekendheid van SBNL Natuurfonds. We kregen veel exposure op de social media (meer dan 250 berichten op Facebook, Instagram, LinkedIn en Twitter) en we kwamen 11 keer op de landelijke radio en televisie. We haalden 5 keer de landelijke krant.

Ook in de regio werden we genoemd, zo'n 7 keer in de regionale krant, en 10 keer op de regionale televisie en radio.

26 keer werden we genoemd in lokale kranten, en op lokale radio en televisie.

Binnen de branche werden op social media veel (nieuws)berichten ge-repost en er werd twee keer gepubliceerd in de vakbladen.

7 Bestuur en interne organisatie

Het bestuur kwam in 2022 vijf keer bijeen. De bestuursvergaderingen zijn voorbereid en verslagen door de directeur. De belangrijkste onderwerpen die in 2022 op de agenda stonden waren:

- Interne organisatie:
 - arbeidsvoorwaarden eigen personeel
 - werven en aanstelling projectmanager Natuur om de Hoek
- Eigen terreinen:
 - Verbouwing Huis op de Bergen
 - Aanpak huis nalatenschap Van Hemert
- Strategie en externe activiteiten
 - Voorbereiding campagne Natuur om de Hoek
 - Start Pilotfase Natuur om de Hoek
 - Fondsenwerving en strategie
 - Jaarlijkse verkiezing Boom van het Jaar
 - Toekenning project bijdragen uit de fondsen van SBNL Natuurfonds

Bestuur

Er zijn geen wisselingen geweest in de samenstelling van het bestuur.

Samenwerkingen

SBNL Natuurfonds zoekt samenwerking met gelijkgezinde organisaties om zo voor het particulier en agrarisch natuur- en landschapsbeheer krachten te bundelen en versnippering van belangen te voorkomen. Belangenbehartiging wordt verzorgd via gelieerde organisaties als de Federatie Particulier Grondbezit (FPG), de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging, de land- en tuinbouworganisatie LTO Nederland en de koepel van agrarische natuurverenigingen BoerenNatuur.nl. SBNL Natuurfonds is partner van Deltaplan Biodiversiteit. Samen met a.s.r. verzekeringen is de pilotfase van Natuur om de Hoek gestart. Na evaluatie van de pilotfase wordt besloten of de samenwerking wordt geformaliseerd.

8 Financiën

Het totale resultaat 2022 van SBNL Natuurfonds inclusief fondsen is uitgekomen op een bedrag van negatief € 500.000 (over 2021 was dat € 1.207.000 positief). De daling van het resultaat is met name het gevolg van de lagere beleggingsopbrengsten. De totale lasten zijn t.o.v. 2021 met € 70.000 gestegen, voornamelijk door stijgende personeelslasten.

In vervolg op het door SBNL Natuurfonds gevraagd fiscaal-juridisch advies, is de BTW over de volledige opbrengsten voor het zonnepanelenpark op de Uivermeertjes bij de uitbater Groenleven in rekening gebracht en afgedragen aan de belastingdienst. De geïndexeerde opbrengsten worden over 10 jaar jaarlijks door Groenleven voldaan. In 2021 is gestart met de afdracht en is €50.000 voldaan. In 2022 is de 2^e geïndexeerde termijn ad €57.266 in rekening gebracht. Er resteert dus nog een betalingsverplichting van 8 termijnen. Dit komt tot uiting op de balans in de post overlopende activa ad € 458.128.

Omdat al in 2020 de eerste €50.000 als bate is verantwoord, is in 2022 alleen de indexatie ad €7.266 als bate opgenomen.

SBNL Natuurfonds heeft per balansdatum een substantiële beleggingsportefeuille van € 7,1 miljoen (in 2021 was dat € 8,6 miljoen). Het beheer van de effecten wordt gevoerd door een van banken onafhankelijke partij, de vermogensbeheerder IBS Capital Management BV te Amsterdam. In 2022 is door de daling van de internationale aandelenbeurzen aanzienlijk verlies geleden op de bestaande effectenportefeuille.

Om een gezonde financiële exploitatie te garanderen, is het toekomstig beleid erop gericht het niveau van de eigen baten verder te verhogen. Met de verdere uitrol van onze nieuwe strategie Natuur om de Hoek, inclusief bijbehorende communicatie- en fondsenwervingscampagne, richten wij ons op het aantrekken van additionele inkomsten.

In 2022 zijn de bestemmingsreserves afgenomen met € 1.100.000, bestaande uit:

- € 310.156 inflatiecorrectie voor het Baron en barones Van Hemert tot Dingshof-Coldewey Fonds, vanwege de instandhoudingsverplichting van dit Fonds.
- € 664.944 resultaat Baron en barones van Hemert tot Dingshof-Coldewey Fonds (exclusief uitkeringen aan projecten)
- € 74.568 uitkeringen aan projecten betreffende het Baron en barones van Hemert tot Dingshof-Coldewey Fonds
- € 48.000 uitkeringen aan projecten betreffende het Nora Croin Michielsens Fonds.

De solvabiliteitspositie en liquiditeitspositie zijn voldoende om de continuïteit van SBNL Natuurfonds te kunnen garanderen in de komende jaren.

9 Risico's & onzekerheden

Wij onderkennen de volgende risico's:

- Financiering
- Reputatie
- Continuïteit bestuur
- Kwetsbaarheid bureauorganisatie

Financiering

Het belangrijkste risico voor de financiële performance van SBNL Natuurfonds is de afhankelijkheid van de beleggingsopbrengsten uit de beleggingsportefeuille. Het substantieel verhogen van de inkomsten uit subsidies, donaties, alsmede schenkingen en giften is van essentieel belang om uiteindelijk in elke provincie gebiedsgericht projecten te kunnen ondersteunen en landelijk onze strategie te kunnen uitrollen.

De komende jaren is het beleid er opgericht het niveau van de eigen baten te verhogen om te zorgen voor een gezonde financiële exploitatie.

Ons donateursbestand laat een aantal jaar een daling zien. De afgelopen corona-tijd heeft een streep gehaald door alle activiteiten voor donateurs. De komende jaren richt SBNL Natuurfonds zich op het werven van meer donateurs en wordt meer geïnvesteerd in de relatie met onze bestaande donateurs.

Reputatie

Uit onderzoek blijkt dat eerlijkheid, betrouwbaarheid en oprechtheid de belangrijkste factoren zijn die de reputatie van goede doelen bepalen. SBNL Natuurfonds verkrijgt financiële middelen van donoren en geeft financiële ondersteuning aan projecten van particuliere landeigenaren en beheerders in het buitengebied. Wij willen hier op transparante wijze mee omgaan en zo extern verantwoording afleggen aan gevers, projectaanvragers en andere stakeholders. In 2022 is de manier waarop we dat doen geactualiseerd (bijv. door publicatie van een infographic in ons kwartaalblad Mijn Natuur) en vastgelegd.

Onze terreinen en de vrijwilligers die de terreinen beheren zijn ons visitekaartje naar buiten. Het vrijwilligersbestand van SBNL Natuurfonds heeft meer aandacht en sturing nodig. Deze koers is in 2021 ingezet en is in 2022 verder uitgerold.

Continuïteit bestuur

SBNL Natuurfonds kan niet functioneren zonder gemotiveerd bestuur. Het tijdig acteren op vervanging van vertrekkende bestuursleden behoeft continu aandacht. Hiertoe is door het bestuur in 2021 een procedure opgesteld.

Kwetsbaarheid bureauorganisatie

De bureauorganisatie van SBNL Natuurfonds werkt landelijk aan een veelheid van doelstellingen. We hebben een bescheiden organisatie qua omvang en huren capaciteit en deskundigheid in waar nodig. Langdurige uitval van een van onze vaste werknemers heeft onze kwetsbaarheid aangetoond.

In 2021 is daarom gestart met een betere borging van onze activiteiten en vastlegging in procedures, zodat taken makkelijker zijn over te nemen. Dit traject is in 2022 voortgezet en blijft continu aandacht vergen.

Om de nieuwe strategie van SBNL Natuurfonds uit te voeren is meer capaciteit benodigd, al dan niet in de vorm van inhuur van deskundigheid.

Het is zaak de komende jaren tijdig voor te sorteren op de pensionering van een aantal vaste medewerkers. Door de krappe arbeidsmarkt is een perfecte kandidaat ter vervanging niet snel gevonden. Het aannemen van minder ervaren medewerkers en een gedegen inwerktraject en meelopen op de werkvloer is mogelijk de basis voor een robuuste organisatie.

Uitbreiding en verjonging van de inzet van vrijwilligers is in 2022 opgepakt en wordt in 2023 verder uitgerold.

10 Personeel & organisatie

De stichting heeft per 01-01-2022 vijf personeelsleden in dienst, in totaal 2,9 fulltime fte.

31-12-2022 heeft de stichting zes medewerkers in dienst, in totaal 3,5 fte.

Ons team werd in november 2022 uitgebreid met de komst van Linette Belo in de functie van projectmanager Natuur om de Hoek.

Waar nodig huurt SBNL externe deskundigheid in. In 2022 is de externe inhuur verhoogd ter ondersteuning van de campagne Natuur om de Hoek.

SBNL Natuurfonds draait op de inzet van vele vrijwilligers. Naast de inzet van onze bestuursleden, die hun taak op vrijwillige basis uitvoeren, kunnen we rekenen op de grote inzet van een groeiende groep enthousiaste mensen die ons helpen bij het beheren van onze terreinen. Onze projectaanvragen voor toekenningen uit de fondsen worden beoordeeld door de vrijwillige inzet van de leden van de Uitkeringscommissie voor het Van Hemert tot Dingshof-Coldeweyj Fonds en Fonds West-Gelderland en de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek voor het Nora Croin Fonds en de HJE van Beuningenbijdrage. Ook de vakjury van de Boom van het Jaar bestaat uit leden die op vrijwillige basis de inzendingen beoordelen.

Tenslotte bestaat onze redactie van ons kwartaalblad Mijn Natuur gedeeltelijk uit vrijwilligers en worden veel foto's door enthousiaste vrijwilligers aangeleverd.

Bestuur

ing. F. Nijpjes	voorzitter
mw. C.Y.O. Fokker-Bloys van Treslong MSc.	penningmeester
G. van den Brink RDO	secretaris
Ir. A.H. Schimmelpenninck	
J.C. Ruijsink MBA	
mr. E.C.J.M. van Bouwdijk-Bastiaanse	
drs. M.W.E. van Dam	
drs. W.A. Schimmelpenninck van der Oije	

Commissies

Beleggingscommissie

mw. C.Y.O. Fokker-Bloys van Treslong MSc.	voorzitter
drs. M. Schimmelpenninck	
mr. E.C.J.M. van Bouwdijk-Bastiaanse	
mw. ing. M.G.C. Brasz-Kaarsgaren	ambtelijk secretaris

Uitkeringscommissie Van Hemert tot Dingshof-Coldewey Fonds

ir. H.J.M. Hanstede	voorzitter
J.S.M. Siemes	lid
mw. drs. E.C.M. Cremers	lid
ing. C.K. de Vries	lid
drs. H.Th.M. Pieper	lid
mw. ing. M.G.C. Brasz-Kaarsgaren	ambtelijk secretaris

Commissie Wetenschappelijk Onderzoek

Prof. Dr. Henk Siepel, wetenschapper verbonden aan de WUR en Radboud Universiteit	voorzitter
Wim Knol, ecoloog	lid
Bob van den Brink MSc.	lid
ing. Age Fennema, rentmeester	lid
mw. ing. M.G.C. Brasz-Kaarsgaren	ambtelijk secretaris

Vakjury Boom van het Jaar

Prof. Dr. Frits Mohren,	voorzitter
hoogleraar bosecologie en bosbeheer aan de WUR	
Paul Makken, adviseur public affairs ANWB	lid
Gerbrand Bakker, auteur	lid
Beatrix Kleuver, tuinontwerper en interior decorator	lid
mw. ing. M.G.C. Brasz-Kaarsgaren	lid

Redactie Mijn Natuur

Marlies Kolthof
Hans Siemes
Kees de Kroon
Oswin Schneeweisz
Simone Luijckx

Eindredacteur
Redacteur
Redacteur
Redacteur
Bureauredactie

Bureau

mr. Manja te Velde

directeur

Afdeling Beheer

Arjan Ponsen
Jos Koopmans
(extern ingehuurd)

coördinator terreinbeheer
coördinator terreinbeheer

Cees van Geel

beheerder Landgoed
Huis op de Bergen

Front-/backoffice

Simone Luijckx
Linette Belo
ing. Maaïke Brasz-Kaarsgaren

officemanager
projectmanager
rentmeester/
fondsenmanager

Organisatie/ANBI

Stichting SBNL Natuurfonds
Maarsbergseweg 53a
3956 KV LEERSUM

Tel.: 0318 57 83 57

Email: sbni@sbnlnatuurfonds.nl

Websites: www.sbnlnatuurfonds.nl
www.deboomvanhetjaar.nl

RSIN-nummer

006924621

BTW nummer

NL 006 924 621 B01

Kamer van Koophandel

S 41150030

